

Svar på skriftligt spörsmål SSS 570/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om politisk diskriminering som företag som bedriver sociala medier sysslar med

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 570/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio /sannf:

Vad ämnar regeringen göra för att säkerställa att företag som bedriver sociala medier inte diskriminerar sina användare genom att blockera dem på grund av en politisk åsikt

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Sociala medier är en viktig källa när medborgarna inhämtar information. Undersökningen Digital News Report som gjorts av Reuters Institute i Oxford (2018) visar till exempel att 42 procent av hela befolkningen använde sociala medier som informationskälla (under den senaste veckan). Bland de yngre åldersgrupperna är de sociala mediernas betydelse som nyhetskälla särskilt stor.

En utgångspunkt för regleringen av onlineplattformarnas verksamhet är mellanhandernas ansvarsfrihet enligt direktivet om elektronisk handel. Ansvarsfriheten har implementerats i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt lagen är tjänsteleverantören inte ansvarig för innehållet i informationen vid lagring av information. Ansvarsfriheten gäller dock endast om tjänsteleverantören utan dröjsmål vidtar åtgärder för att göra den information som lagrats oåtkomlig om tjänsteleverantören har fått kännedom om att informationen till exempel strider mot vissa paragrafer i strafflagen. Enligt information från justitieministeriet, har administratören som ansvarar över en portal eller ett diskussionsforum för de meddelanden som publicerats där, bestämts enligt vad som sägs allmänt i strafflagen. Det kan vara aktuellt att utvärdera vilket straffrättsligt ansvar en administratör av ett forum har om administratören till exempel låter forumet vara en publikationskanal för brottsliga meddelanden. Plattformen ska alltså vidta åtgärder om det förekommer olagligt material på den.

Generellt definierar också bestämmelserna och åtgärderna på EU-nivå verksamheten som gäller sociala mediers tjänster, användarvillkor och praxis som gäller avlägsnande av innehåll. Avlägsnandet av innehåll styrs till exempel av rekommendationerna och förfaringssätten som gäller olagligt innehåll. I kommissionens rekommendation om åtgärder för att effektivt bekämpa olagligt innehåll online föreslås skyddsåtgärder för att trygga yttrandefriheten i samband med att innehåll

Svar på skriftligt spörsmål SSS 570/2018 rd

avlägsnas och vikten av en genomskinlig verksamhet framhävs. I rekommendationen konstateras det dock att tjänsteleverantören kan ställa villkor på användningen av tjänsten. Unionen har också publicerat ett meddelande om bekämpning av desinformation och den 5 juli 2018 en åtgärdsplan med fokus på europaparlamentsvalet. Som en del av dessa har gemensamma praktiska regler skapats för onlineplattformarna.

Som en mer omfattande process kan man på det hela taget skönja en trend enligt vilken onlineplattformarnas ansvar för innehållet de publicerar ökar.

Innehåll kan dock inte avlägsnas på diskriminerande grunder. Enligt 8 § i diskrimineringslagen får ingen diskrimineras på grund av ålder, etniskt eller nationellt ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd, funktionshinder, sexuell läggning eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Lagen tillämpas bland annat på utbudet av privata tjänster. Enligt information från justitieministeriet, förklarar förarbeten till diskrimineringslagen att diskrimineringsförbudet inte hindrar till exempel massmedier från att ha en viss politisk syn eller en redaktionell linje som uttrycker en etisk övertygelse eller att ställa villkor som grundar sig på denna linje i annonsförsäljningen. Plattformstjänster som är avsedda för Finland och finländare, till exempel Facebook och Twitter, ska också följa diskrimineringslagen. Enligt diskrimineringslagen kan en person som anser sig ha blivit diskriminerad yrka på ogiltigförklaring av de diskriminerande avtalsvillkoren i tingsrätten.

Helsingfors 6.2.2019

Kommunikationsminister Anne Berner